

การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา
ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย
สำหรับครูปฐมวัยกลุ่มศิลาลาด 17 จังหวัดศรีสะเกษ
DEVELOPMENT OF INTERNAL SUPERVISION TO PROMOTE THE
QUALITY OF EDUCATION ACCORDING TO THE LITTLE
SCIENTIST'HOUSE FOR SILALAT 17 EARLY CHILDHOOD
TEACHERS, SISAKET PROVINCE

¹สุรศักดิ์ ลือขจร

¹Surasak Luekhajon

โรงเรียนบ้านกงขาม, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2
Kungkam School, Sisaket Primary Educational Service Area Office 2

Surasak_l@gmail.com

Received : May 1, 2022; Revised : May 28, 2022; Accepted : June 30, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับครูปฐมวัยกลุ่มศิลาลาด 17 จังหวัดศรีสะเกษ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของครูปฐมวัย 2) เพื่อพัฒนา การนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย 3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับครูปฐมวัยกลุ่มศิลาลาด 17 จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการและครูปฐมวัยในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 17 ศิลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2562 รวม 44 คน

¹ ผู้อำนวยการ, โรงเรียนบ้านกงขาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2

จาก 15 โรงเรียน ด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) คู่มือการพัฒนาการนิเทศภายใน 2) แบบสอบถาม จำนวน 4 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (Dependent) ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีสภาพปัญหาและข้อมูลพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รวมทั้งมีปัญหาและต้องการพัฒนาระบบนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย อยู่ในระดับมาก 2) ผลการพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับครูปฐมวัยกลุ่มศิลาลาด 17 จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขั้นร่วมวางแผนการนิเทศ (2) ขั้นร่วมทำร่วมพัฒนา (3) ขั้นร่วมเรียนรู้สู่การแก้ปัญหา และ (4) ขั้นร่วมสะท้อนและสรุปผล 3) ผลการทดลองใช้การพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับครูปฐมวัยกลุ่มศิลาลาด 17 จังหวัดศรีสะเกษ มีดังนี้ (3.1) ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) ก่อนได้รับนิเทศภายใน ร้อยละ 40.95 และหลังการนิเทศภายใน ร้อยละ 59.05 ซึ่งสูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3.2) ค่าประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) ด้านเจตคติ ก่อนได้รับการนิเทศภายใน คิดเป็นร้อยละ 42.80 และหลังการรับนิเทศภายใน คิดเป็นร้อยละ 57.20 ซึ่งครูมีเจตคติที่ดีสูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การนิเทศภายในตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย , ครูปฐมวัยกลุ่มศิลาลาด 17

Abstract

The study in the topic of “development of internal supervision to promote the quality of education according to the little scientists’house for silalat 17 early childhood teachers, sisaket province” is the action research. Aims of this study is 1) to study problem condition and demand of primary school teachers, 2) to develop of internal supervision to promote the quality of education according to the little scientists’house, 3)to study experimental results of develop of Internal to promote quality of education according to the little scientists’house, and 4) to investigate satisfaction level in development of internal supervision to promote the quality of education according to the little scientists’house for silalat early childhood teachers, sisaket province. Target group is school administrator, head of academicians and primary school teachers in for silalat 17 school year of 2562, 44 people in total from 15 schools chosen by specific method. Tools used in the

research is questionnaire for 4 issues. Data analysis is conducted by mean value, percentage, standard deviation and dependent t-test. From the study, the results are as follows: 1) Problem condition and basic information of teachers are in high level in overall. Additionally, some issues and internal supervision system are needed in high level to support the equality of education according to the little scientists' house. 2) As results developed of Internal supervision to promote the quality of education according to the little scientists'house for silalat 17 early childhood teachers Sisaket province model is consisted of 4 step of i) planning ii) develop iii) learn to problem solving and iv) reflec and conclusion 3) The experimental results after using 3 .1) Comparison results for process efficiency (E_1) before internal supervision system provided is 40.95%, and after getting the internal supervision system is 59.05%, higher than before getting the supervision system with statistically significant of .05 . 3.2) For result efficiency value (E_2) in attitude, before internal supervision system provided is 42.80%, and after the internal supervision system received is 57.20%. Also, the good attitude of after the internal supervision system received is higher than before getting the supervision system with statistically significant of .05. 4) Officers is satisfied to the development in high level in overall.

Keywords : Internal Supervision According to the Little Scientist'House, Silalat 17 early childhood teachers

บทนำ

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงจากภายในภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศหลากหลายรูปแบบที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยในการแก้ไขปัญหาได้มีการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2579) เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน รวมทั้งผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียนและความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ระบบการศึกษาหลักของการขับเคลื่อนประเทศ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี และกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) เพื่อให้สามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนในอีก 20 ปี ข้างหน้า ในระยะกลางและระยะยาว โดยเฉพาะการพัฒนาคนให้มีการเตรียมความพร้อม รับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะการเรียนรู้และการ

เสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560 : แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579)

ผู้บริหารสถานศึกษานับเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญยิ่งต่อองค์กรในการที่จะทำให้บรรลุถึงความสำเร็จในการบริหารงาน ที่จะขับเคลื่อนไปสู่การเปลี่ยนแปลงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยเกิดความร่วมมือกันในการนำองค์กรประสบความสำเร็จ โดยจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเป็นหลักในการพัฒนา และจะต้องมีคุณธรรมในการบริหาร (ทักษิณา เหลืองทวีผล. 2557 : 16) สำหรับการบริหารงานในสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับบุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้มีความสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ภายใต้กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากเพื่อให้การนำนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่การปฏิบัติที่ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีสมรรถนะในการบริหารจัดการที่รอบรู้ เชี่ยวชาญ ลักษณะการบริหารงานต้องปรับให้สอดคล้องกับบริบทขององค์กรที่เปลี่ยนไป โดยต้องเป็นผู้มีความเป็นผู้มีผู้นำสูง มีความรอบรู้ สามารถช่วยเหลือแนะนำ และเป็นที่ปรึกษาให้แก่ผู้ร่วมงานได้ ซึ่งปัจจัยสำคัญของผู้บริหารการศึกษาในสังคมประชาธิปไตย ควรมีความรู้ทางด้านวิชาการ ต้องมีพฤติกรรมการบริหารแบบประชาธิปไตย ระบบการบริหารจะมีความมุ่งหมายที่ก่อให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือกันทุก ๆ ฝ่าย ดำเนินการจัดการศึกษาแก่เด็กเยาวชน ให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้บริหาร ควรทำหน้าที่เป็นสัญลักษณ์ขององค์กร เป็นผู้นำในองค์กร มีหน้าที่แนะนำ สั่งสอนบุคลากร ร่วมเป็นกำลังใจให้ลูกน้อง ริเริ่ม ปรับปรุง และพัฒนาองค์กร ตลอดจนสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ (ภิญโญ สาร. 2559: 247)

ในด้านการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจจัดการศึกษาให้สถานศึกษามีความอิสระ คล่องตัวรวดเร็ว แบ่งออกเป็น 4 งาน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากรและงานบริหารทั่วไปโดยมีงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพของการบริหาร การดำเนินงานของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้นำในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะด้านวิชาการ ผลผลิตที่ได้ก็คือ คุณภาพนักเรียน ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงอยู่ที่การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2560 : 1-7)

การนิเทศการศึกษาจำเป็นสำหรับหน่วยงานทุกระดับ ดังนั้นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารก็คือ การนิเทศ โดยเฉพาะการนิเทศการสอนของครูให้มีการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ การนิเทศมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็น

อย่างยิ่ง ในบางครั้งแม้ครูจะได้ใช้ความสามารถในการจัดกิจกรรมตามที่วางแผนไว้อย่างดีก็ตาม อาจจะมีบางสิ่งบางอย่างขาดตกบกพร่อง ทำให้การสอนขาดความสมบูรณ์ ดังนั้น หากมีบุคคลอื่นได้ชี้แนะ แนะนำให้ความช่วยเหลือ ก็ย่อมเกิดผลดี การนิเทศจึงเปรียบเหมือนกระจกเงาที่คอยส่องให้เห็นภาพการสอนของครูและเป็นกระบวนการที่เสริมสร้างการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนในการพัฒนาการศึกษา การสร้างสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และยังเป็นการสร้างความตระหนักให้กับครูถึงปัญหาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ และสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูผู้สอนอีกด้วย นอกจากนี้ ยังมุ่งให้เกิดความร่วมมือและประสานงานกันเป็นอย่างดี ภายใตระบบการบริหารงานของโรงเรียน เพื่อควบคุมมาตรฐานและพัฒนางานด้านการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการก้าวสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา รอบที่ 3 กล่าวโดยรวมก็คือ การจัดการนิเทศการศึกษา ก็เพื่อหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานด้านการสอนของครู การทำงานเป็นทีม การสร้างเจตคติที่ดีในการทำงาน ความร่วมมือในการแก้ปัญหา

จากเหตุที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยในฐานะเลขานุการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาจึงสนใจพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับครูปฐมวัยกลุ่ม ศีลาลาด 17 จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อให้แต่ละโรงเรียนมีรูปแบบและกระบวนการดำเนินงานที่เป็นระบบ ชัดเจน เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานครู สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ เพื่อพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับครูปฐมวัยกลุ่มศีลาลาด 17 จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อพัฒนากระบวนการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับครูปฐมวัยกลุ่มศีลาลาด 17 จังหวัดศรีสะเกษ
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับครูปฐมวัยกลุ่มศีลาลาด 17 จังหวัดศรีสะเกษ
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับครูปฐมวัยกลุ่มศีลาลาด 17 จังหวัดศรีสะเกษ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับครูปฐมวัยกลุ่มศิลาลาด 17 จังหวัดศรีสะเกษ มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 17 ศิลาลาด อำเภอดุสิตลาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ปีการศึกษา 2562 ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 15 คน และครูผู้สอน 104 คน จาก 15 โรงเรียน

กลุ่มเป้าหมาย คือ บุคลากรครูในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 17 ศิลาลาดปีการศึกษา 2562 ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 14 คน (ยกเว้น ผู้วิจัย) หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 15 คน และครูปฐมวัย จำนวน 15 คน หรือโรงเรียนละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 44 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประกอบด้วย การนิเทศแบบเสริมพลัง แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษา กระบวนการนิเทศการศึกษา การจัดประสบการณ์เรียนรู้วิทยาศาสตร์ โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย และแนวทางพระราชทานบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย

2.2 การประเมินประสิทธิภาพของการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย โดยประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านเจตคติ ด้านความพึงพอใจ และด้านคู่มือประกอบการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 4 ฉบับ ดังนี้

- 3.1 แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนา
- 3.2 แบบประเมินความรู้ความเข้าใจการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา
- 3.3 แบบประเมินผลการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา
- 3.4 แบบประเมินเจตคติที่มีต่อการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)

4.3 วิเคราะห์ผลการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) และการทดสอบค่าที (t-test)

4.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับครูปฐมวัยกลุ่มศิลาลาด 17 จังหวัดศรีสะเกษ สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยระดับความต้องการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับครูปฐมวัยกลุ่มศิลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ

ตารางที่ 1: ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการนิเทศภายในของครูปฐมวัย กลุ่มศิลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ

รายการ	ระดับความต้องการ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ปฐมวัย	4.35	0.49	มาก
2. ความรู้เกี่ยวกับหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ปฐมวัย	4.45	0.50	มาก
3. ความรู้เกี่ยวกับความมุ่งหมายในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ปฐมวัย	4.36	0.48	มาก
4. ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ปฐมวัย	4.49	0.49	มาก
5. ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัย ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย	4.51	0.53	มากที่สุด
6. ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย	4.40	0.49	มาก
7. ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย	4.37	0.48	มาก
โดยภาพรวม	4.41	0.49	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความต้องการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับครูปฐมวัยกลุ่มศิลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.41$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ปฐมวัย ตามแนวทาง

บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์

2. ผลพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับครูปฐมวัยกลุ่มศิลาลาด 17 จังหวัดศรีสะเกษ

ตารางที่ 2 : ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประเมินคู่มือการนิเทศภายในโดยผู้เชี่ยวชาญ

ที่	รายการ	ความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	หลักการคู่มือ	4.30	0.67	มาก
2	วัตถุประสงค์			
	2.1 เสริมสร้างความรู้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.20	0.63	มาก
	2.2 เสริมสร้างทักษะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.40	0.70	มาก
	2.3 เสริมสร้างเจตคติการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.30	0.67	มาก
3	เนื้อหาของการนิเทศ			
	3.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้	4.70	0.67	มากที่สุด
	3.2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.60	0.52	มากที่สุด
	3.3 การวัดและประเมินผล	4.30	0.82	มาก
4	กระบวนการนิเทศ			
	4.1 ขั้นที่ 1 ร่วมวางแผนการนิเทศ	4.80	0.48	มากที่สุด
	4.2 ขั้นที่ 2 ร่วมทำร่วมพัฒนา	4.70	0.42	มากที่สุด
	4.3 ขั้นที่ 3 ร่วมเรียนรู้สู่การแก้ปัญหา	4.80	0.42	มากที่สุด
	4.4 ขั้นที่ 4 ร่วมสะท้อนและสรุป	4.80	0.42	มากที่สุด
5	วิธีการนิเทศ			
	5.1 ชี้นำครูให้มีความรู้และความสามารถเพิ่มขึ้น	4.30	0.82	มาก
	5.2 นิเทศวิธีนี้ส่งเสริมครูให้มีความรู้วิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้น	4.30	0.82	มาก
	5.3 นิเทศสร้างความร่วมมือร่วมใจทุกฝ่ายในโรงเรียน	4.40	0.51	มาก
6	ระยะเวลาทั้งในเวลาและนอกเวลาทำการสอน	4.40	0.70	มาก
	โดยภาพรวม	4.49	0.64	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประกอบด้วย ขั้นตอน 4 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 ร่วมวางแผนการนิเทศ ขั้นที่ 2 ร่วมทำร่วมพัฒนา ขั้นที่ 3 ร่วมเรียนรู้สู่การแก้ปัญหาและขั้นที่ 4 ร่วมสะท้อนและสรุปผล โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า คู่มือประกอบการนิเทศภายใน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับครูปฐมวัยกลุ่มศิลาลาด 17 จังหวัดศรีสะเกษ

ตารางที่ 3 : เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิภาพก่อนและหลังได้รับการนิเทศภายใน

เวลาทำการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	t	sig
ก่อนได้รับการนิเทศ	3.35	0.67	40.95	4.19	0.008*
หลังได้รับการนิเทศ	4.83	0.53	59.05		

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) พบว่า หลังได้รับการนิเทศภายในมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งค่าประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) พบว่า ครูมีเจตคติเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความพึงพอใจต่อการพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับครูปฐมวัยกลุ่มศิลาลาด 17 จังหวัดศรีสะเกษ

ตาราง 4 : ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย

ข้อ	รายการความพึงพอใจในการนิเทศภายใน	ผลการประเมิน		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	มีแนวทางตรงกับตามหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ. 2560 ที่ดี	4.50	0.53	มาก
2	มีวัตถุประสงค์เหมาะสมและสอดคล้องสภาพและปัญหาปฐมวัย	4.52	0.53	มากที่สุด
3	มีกระบวนการที่สนองความต้องการของครูปฐมวัย	4.48	0.53	มาก
4	มีสาระครบตรงตามแนวทางโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย	4.42	0.52	มาก
5	มีวิธีการนิเทศสอดคล้องกับวัยของเด็กปฐมวัย	4.46	0.53	มาก
6	มีประโยชน์ต่อครูปฐมวัยด้านความรู้	4.63	0.52	มากที่สุด
7	มีประโยชน์ต่อครูปฐมวัยด้านทักษะประสบการณ์	4.50	0.53	มาก
8	มีประโยชน์ต่อครูปฐมวัยด้านด้านเจตคติ	4.51	0.53	มากที่สุด
9	คู่มือการนิเทศภายในสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริง	4.60	0.55	มากที่สุด
10	ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพระดับปฐมวัยของกลุ่มศิลาลาด	4.53	0.51	มากที่สุด
โดยภาพรวม		4.51	0.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.51$) ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจในมากที่สุด คือ ข้อ 6 มีประโยชน์ต่อครูปฐมวัยด้านความรู้ ($\bar{x}=4.63$) รองลงมา คือ ข้อ 9 คู่มือการนิเทศภายในสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริง ($\bar{x}=4.60$) และข้อ 10 ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพพระดับปฐมวัยของกลุ่มศิลาลาด ($\bar{x}=4.53$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับครูปฐมวัยกลุ่มศิลาลาด 17 จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิจัยระดับความต้องการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับครูปฐมวัยกลุ่มศิลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประเด็นความต้องการในการนิเทศที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ปฐมวัย ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยมนพร เอกปัทมา (2557 : 112) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบเสริมพลัง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของครูปฐมวัย โดยครูปฐมวัยต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ปฐมวัย เพื่อนำมาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก และสอดคล้องกับแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย

2. ผลการศึกษาคุณภาพของการพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เพราะครูมีคู่มือประกอบการนิเทศภายในเพื่อเสริมพลังครู มีความเหมาะสม มีความเป็นได้ ความถูกต้อง ชัดเจน และความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เสริมสร้างการนิเทศเสริมพลังครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามแนวทางโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ที่เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยมนพร เอกปัทมา (2557 : 112-125) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบเสริมพลัง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของครูปฐมวัย พบว่า 1) ครูปฐมวัยมีความต้องการอยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการนิเทศแบบเสริมพลัง คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหาการนิเทศ กระบวนการนิเทศ วิธีการนิเทศและระยะเวลาการนิเทศ ผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นได้ในการปฏิบัติและเป็นประโยชน์ในระดับมาก 3) ครูปฐมวัยมี

สมรรถนะด้านความรู้และเจตคติต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้หลังพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3. ประสิทธิภาพของการพัฒนาการนิเทศภายใน โดยกระบวนการ (E_1) หลังได้รับการนิเทศภายใน ครูมีความรู้สูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศภายใน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ครูมีเจตคติหลังได้รับการนิเทศ เหมาะสมอยู่ในระดับมากและสูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศภายใน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ งานวิจัยของยมนพร เอกปัทมา (2557 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบเสริมพลัง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ของครูปฐมวัย ที่พัฒนารูปแบบ 3 ขั้นตอนคือ ตอนที่ 1 ศึกษาความต้องการในการเสริมสร้างสมรรถนะโดยใช้แบบสอบถามความต้องการจำเป็นฯ ตอนที่ 2 สร้างรูปแบบและตรวจสอบรูปแบบโดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบ พบว่าครูปฐมวัยที่ได้รับการนิเทศมีสมรรถนะด้านความรู้และเจตคติต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หลังสูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และระดับทักษะหลังได้รับการนิเทศแบบเสริมพลังอยู่ในระดับดีมาก

4. บุคลากรมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาการนิเทศภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่า ครูผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา สำหรับจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามแนวทางโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ วชิรา เครือคำอ้าย (2552 : 142-147) ที่พบว่า ผู้ทำหน้าที่นิเทศและผู้รับการนิเทศรวมทั้งผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การนำการพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษารั้งนี้ ไปใช้ควรมีการศึกษารายละเอียดตามคู่มือการใช้คู่มือประกอบการนิเทศภายในโดยละเอียด ทั้งนี้เพราะการกำหนดขอบข่ายและกระบวนการนิเทศภายใน มีความยืดหยุ่นและเป็นไปตามสภาพบริบทความต้องการจำเป็นแต่ละคน รวมทั้งควรมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน และมีการส่งเสริมระหว่างผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ และครูปฐมวัยที่ประสบความสำเร็จเพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- ทักษิณา เหลืองพิพล. (2557). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นนครสวรรค์ เขต 3. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ภิญโญ สาร. (2559). หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- ยมนพร เอกปชชา. (2557). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบเสริมพลัง เพื่อเสริมสร้าง
สมรรถนะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของครูปฐมวัย. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วชิรา เครือคำอ้าย. (2552). การพัฒนารูปแบบการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียนประถมศึกษา.
บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). คู่มือนิเทศการนิเทศเพื่อเสริมสร้าง
ประสิทธิภาพการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและส่งเสริม
สวัสดิการครู.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). การพัฒนาคุณภาพการศึกษายุคปฏิรูปใหม่.
กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

